

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Perzów za lata 2017-2020

Autorzy opracowania:

Krzysztof Pietrzak.....

Monika Guzowska.....

Meritum Competence

ul. Syta 135, 02-987 Warszawa

krzysztof.pietrzak@meritumnet.pl, azbest@meritumnet.pl

www.szkolenia.meritumnet.pl

Perzów, 2022

Spis treści

1.	Wstęp	4
2.	Ogólna charakterystyka gminy	4
3.	Stan realizacji Programu Ochrony Środowiska	7
4.	Realizacja celów zawartych w programie ochrony środowiska	7
4.1	Działania w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza ochrony	7
4.2	Działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.....	12
4.3	Działania w zakresie gospodarki odpadami.....	16
5.	Podsumowanie i wnioski	18

1. Wstęp

Niniejszy dokument, został opracowany na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (tj. Dz.U. 2021 poz. 1973 z późn. zm.). Zgodnie z powyższą ustawą Wójt Gminy co 2 lata sporządza raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska i przedstawia go Radzie Gminy.

Program jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie gminy. Cele zawarte w *Programie* są wyznaczone i realizowane zgodnie z celami ochrony środowiska przyjętymi w programie powiatowym, wojewódzkim oraz określonymi dla polityki ekologicznej państwa.

Celem opracowania *Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Perzów za lata 2017-2020* jest określenie stanu realizacji zadań podjętych na terenie gminy ujętych w *POŚ*.

Gminny Program Ochrony Środowiska został sporządzony na podstawie gruntowej znajomości aktualnego stanu środowiska w gminie. Podobnie jak polityka ekologiczna państwa określa on przed wszystkim:

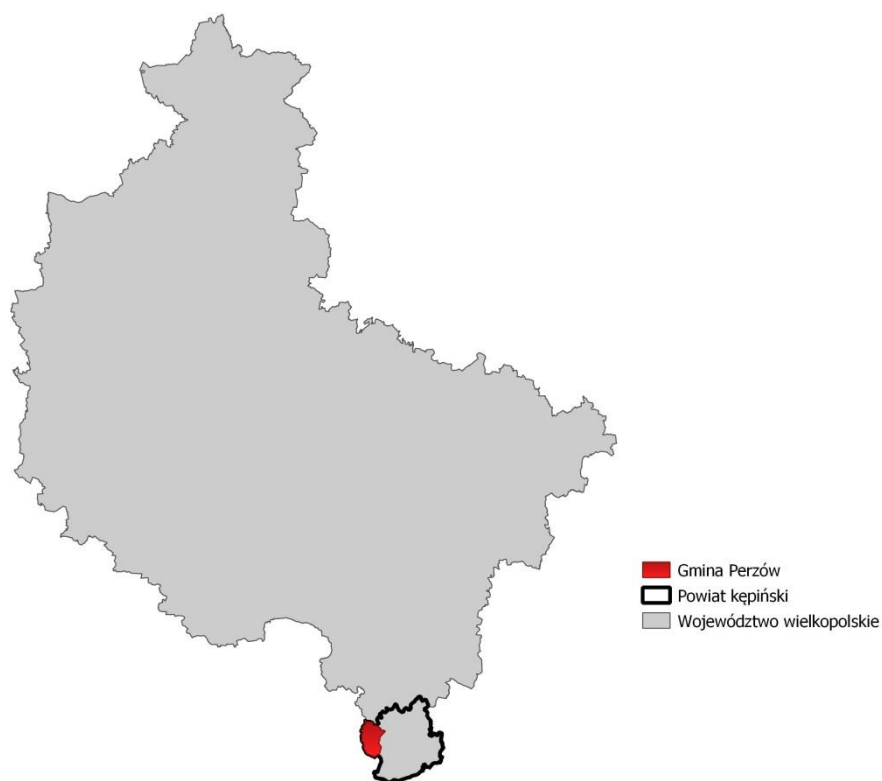
- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- poziom celów długoterminowych,
- rodzaj i harmonogram działań ekologicznych,
- środki niezbędne do założonych celów.

2. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Perzów jest gminą wiejską położoną w południowej części województwa wielkopolskiego oraz zachodniej części powiatu kępińskiego (rysunek 1). Gmina podzielona jest na 9 sołectw: : Brzezie, Domastów, Koza Wielka, Miechów, Perzów, Słupia pod Bralinem, Trębaczów, Turkowy oraz Zbyczyna. Powierzchnia gminy wynosi 75 km² (7 533 ha)¹.

---

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2021

Rysunek 1. Położenie gminy Perzów na tle województwa wielkopolskiego oraz powiatu kępińskiego

Źródło: opracowanie własne

Gmina graniczy z:

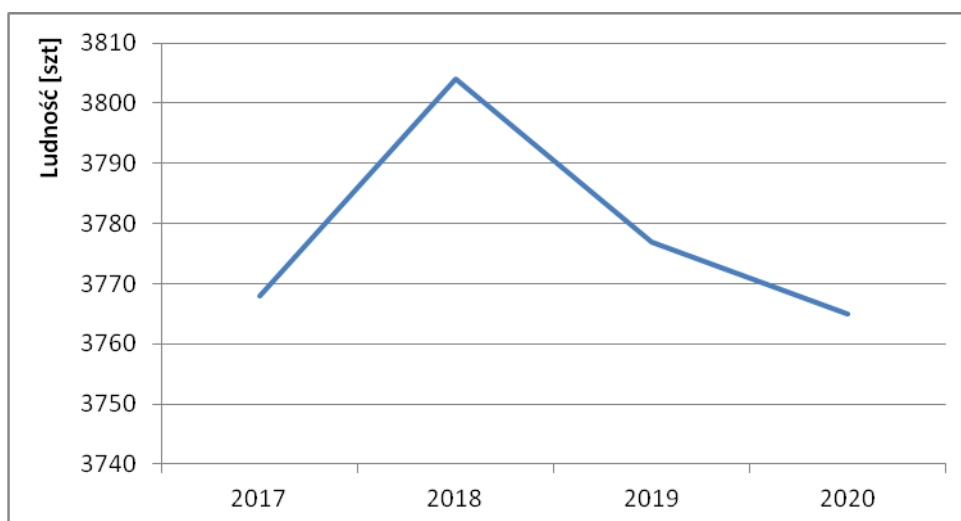
- Gminą Syców (województwo dolnośląskie, powiat oleśnicki);
- Gminą Dziadowa Kłoda (województwo dolnośląskie, powiat oleśnicki);
- Gminą Namysłów (województwo opolskie, powiat namysłowski);
- Gminą Kobyła Góra (województwo wielkopolskie, powiat ostrzeszowski);
- Gmina Bralin (województwo wielkopolskie, powiat kępiński);
- Gmina Rychtal (województwo wielkopolskie, powiat kępiński)
(rysunek 2).

Rysunek 2. Położenie gminy Perzów na tle gmin sąsiadujących

Źródło: opracowanie własne

W roku 2017 i 2020 w gminie Perzów była prawie taka sama liczba mieszkańców (wykres 1). W roku 2017 było 3768, a w roku 2020 3765 osób².

Wykres 1. Liczba ludności na terenie gminy Perzów w latach 2017-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (2017-2020)

² Bank Danych Lokalnych GUS, 2017 i 2020

3. Stan realizacji Programu Ochrony Środowiska

Zgodnie z zapisami *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Perzów na lata 2017-2020 z prognozą do 2024 roku* dzięki kompleksowemu ujęciu stanu środowiska na terenie gminy możliwe stało się zdefiniowanie celów środowiskowych do jakich powinno się dążyć kierując dobrem środowiska. Cele środowiskowe zostały osiągnięte poprzez realizację konkretnych zadań.

Ocenę realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska odniesiono do poszczególnych, nakreślonych w Programie, kierunków ochrony środowiska. Dla wyszczególnionych kierunków, na etapie tworzenia POŚ zdefiniowano szereg zadań. Raport ma na celu określenie stopnia realizacji owych zadań w latach 2017-2020. Poniżej przedstawiono syntetyczne oceny i informacje o realizacji zadań w rozbiciu na poszczególne obszary tematyczne zgodnie z zapisami w POŚ.

W oparciu o diagnozę stanu środowiska oraz zagrożenia środowiska zdefiniowano najważniejsze priorytety ochrony środowiska w gminie Perzów:

W zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza:

- poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy,
- minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego na środowisko.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej

- Rozbudowa sieci wodociągowej,
- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

W zakresie poprawy gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów:

- Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest.

4. Realizacja celów zawartych w programie ochrony środowiska

4.1 Działania w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza ochrony

Realizacja celów w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego, należy w dużej mierze do obowiązków podmiotów gospodarczych, osób fizycznych, dlatego trudno jest określić stopień realizacji założonych celów. Największe ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza pochodzą z zakładów, lokalnych kotłowni oraz palenisk domowych. Wszystkie

nowe budynki i budowle, zarówno sektora prywatnego jak i gospodarczego, budowane są obecnie w nowej technologii uwzględniającej termoizolację. Dotyczy to montażu nowej generacji okien oraz ocieplania ścian warstwą styropianu lub wełny mineralnej. Istniejące obiekty budowlane są sukcesywnie izolowane termicznie w zależności od możliwości finansowych właściciela lub zarządcy obiektu.

O jakości powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł z uwzględnieniem przepływów transgranicznych i przemian fizykochemicznych zachodzących w atmosferze. Całe województwo wielkopolskie, w tym i gmina Perzów objęte jest monitoringiem powietrza prowadzonym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Gmina Perzów podlega pod strefę wielkopolską.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Lista zanieczyszczeń jakie należy uwzględniać w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenku siarki - SO₂,
- dwutlenku azotu - NO₂,
- tlenku węgla - CO,
- benzenu - C₆H₆,
- pyłu zawieszonego PM₁₀,
- pyłu zawieszonego PM_{2,5},
- ołowiu w pyle - Pb(PM₁₀),
- arsenu w pyle - As(PM₁₀),
- kadmu w pyle - Cd(PM₁₀),
- niklu w pyle - Ni(PM₁₀),
- benzo(a)pirenu w pyle - B(a)P(PM₁₀),
- ozonu - O₃,

oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla 3 substancji:

- dwutlenku siarki - SO₂,
- tlenków azotu - NO_x,
- ozonu - O₃.

W tabeli 1 i 2 zostały przedstawione wyniki rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim (w strefie wielkopolskiej) w latach 2017-2020.

Strefa wielkopolska w ocenie za lata 2017-2020 w celu ochrony zdrowia otrzymała klasę C ze względu na przekroczenia stężenia PM10 (oprócz roku 2020), B(a)P oraz PM2,5 (tabela 1).

Strefa wielkopolska w ocenie za lata 2017-2020 w celu ochrony roślin uzyskała klasę D2 poziomu celu długoterminowego O₃. W roku 2019 uzyskała klasę C (tabela 2).

Wyniki rocznej oceny jakości powietrza, wykonanych za lata 2017-2020 wykazały, że w strefie wielkopolskiej nastąpiło poprawienie jakości powietrza w tym okresie (tabela 1). Stężenia PM10 uległo obniżeniu.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Strefa	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
		SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
wielkopolska	2017	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C
	2018	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C
	2019	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	A ³
	2020	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	C1 ²

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za 2017, 2018, 2019 i 2020 r.

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefy: aglomeracja poznańska, miasto Kalisz oraz strefa wielkopolska uzyskała klasę A

3) Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny II faza, strefa aglomeracja poznańska i strefa miasto Kalisz uzyskała klasę A1, natomiast strefa wielkopolska uzyskała klasę C1

Tabela 2. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Strefa	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
		SO ₂	NO _x	O ₃ ¹
wielkopolska	2017	A	A	A
	2018	A	A	A
	2019	A	A	C
	2020	A	A	A

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za 2017, 2018, 2019 i 2020 r.

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego strefa wielkopolska uzyskała klasę D2

Podstawowym źródłem emisji benzo(a)pirenu i pyłu zawieszonego PM₁₀ jest niepełne spalanie paliw stałych (węgla, koksu, drewna) oraz odpadów w piecach (m. in. butelki PET, kartony po napojach, odpady organiczne i inne), w celach ogrzewania mieszkań/domów i wody. Niezadowalający jest często również stan techniczny kotłów, w których odbywa się spalanie paliw w celach grzewczych. Czynniki te w połączeniu z niekorzystnymi warunkami rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu, jakie często występują w okresie grzewczym - inwersje temperatury, niskie temperatury i prędkości wiatru oraz cisze, decydują o występowaniu przekroczeń poziomu docelowego.

Poniżej zestawiono zadania związane z ochroną klimatu i jakością powietrza zrealizowane w latach 2017-2020 na obszarze gminy Perzów.

Tabela 3. Zrealizowane zadania związane z ochroną klimatu i jakością powietrza na terenie gminy Perzów w latach 2017-2020

Lp.	Zadanie	Dodatkowe informacje na temat zadania realizowanego w latach 2017-2020	Poniesiony koszt (zł)	Źródło finansowania
1.	Termomodernizacja Zespołu Szkół w Perzowie	Wymiana okien i drzwi oraz wykonanie ocieplenia wraz z elewacją	2019 r.: 733 596,96	bd
2.	Modernizacja kotłowni Zespole Szkół w Perzowie	Opinia techniczna dotycząca zmiany sposobu ogrzewania Etap II – Montaż pompy ciepła jako wspomaganie systemu ogrzewania na olej opałowy	2017 r.: 100 000 2018 r.: 104 500	bd
3.	Modernizacja drogi Perzów Miechów	Przebudowa drogi gminnej na odcinku 1300 m.b. i szerokości 4 m.b.	2018 r.: 324 720	Budżet gminy; Budżet Województwa Wielkopolskiego
4.	Montaż instalacji Odnawialnych Źródeł Energii na budynkach mieszkalnych biorących udział w projekcie pn. Wytwarzanie i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych w partnerstwie gmin	Gmina znalazła się na liście rankingowej, jednak inwestycja nie była możliwa do zrealizowania ze względu na ograniczone środki zewnętrzne i niezyskanie dofinansowania	bd	bd

Źródło: Dane z UG Perzów

4.2 Działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Ilość i jakość wód należą do podstawowych czynników kształtujących zasoby przyrodnicze i warunki życia człowieka. Ich ilość ma charakter dynamiczny, wynikający z wielkości opadów, odpływu powierzchniowego i podziemnego oraz parowania. Elementy te decydują o zmianach retencji wód w bilansie wodnym. Pierwotnie, wielkość zasobów wodnych uzależniona była wyłącznie od czynników naturalnych, w tym klimatycznych, geologicznych i rzeźby terenu. Obecnie, na zasoby ilościowe wód znacząco wpływa działalność człowieka, m.in. poprzez pobory wód do celów komunalnych i gospodarczych, sztuczną retencję, modyfikowanie odpływów, zmiany szaty roślinnej, a także poprzez oddziaływanie na klimat. Działalność człowieka ma też decydujący wpływ na jakość wód, w szczególności na skład chemiczny wód powierzchniowych. Głównymi czynnikami presji są ładunki biogenów i zanieczyszczenia docierające do wód ze zlewni i wraz z opadami atmosferycznymi. Działalność człowieka istotnie przyczynia się do kształtowania stosunków wodnych, zapewnienia możliwości gospodarczego wykorzystywania zasobów, ograniczania zagrożeń powodziowych i łagodzenia skutków suszy.

Podstawowym celem w zakresie ochrony wód jest osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Osiągnięcie założonego kierunku będzie możliwe poprzez budowę, rozbudowę systemów kanalizacyjnych a także propagowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, na terenach dla których takie inwestycje są ekonomicznie uzasadnione.

W 2020 roku w gminie Perzów rozdzielcza sieć wodociągowa wyniosła 53,6 km, natomiast wskaźnik zwodociągowania, który oznacza stosunek liczby mieszkańców korzystających z wody wodociągowej do ogólnej liczby mieszkańców gminy, wyniósł 95,7%. Długość sieci kanalizacji sanitarnej w 2020 roku liczyła 41,2 km, natomiast stosunek liczby mieszkańców podłączonych do systemu kanalizacji do ogólnej liczby mieszkańców gminy wyniósł 53,7%.

Dokładniejszą charakterystykę sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej w gminie Perzów w latach 2017-2020 przedstawia tabela poniżej.

Tabela 4. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej na terenie gminy Perzów

Lp.	Parametr	Jednostka	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Zmiana wskaźnika
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	41,1	41,2	41,2	41,2	
2.	Ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	552	574	595	603	
3.	Liczba mieszkańców korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	1 949	2 001	2 018	2 023	
4.	Długość czynnej sieci wodociągowej	km	53,3	53,3	52,9	53,6	
5.	Ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	920	928	1 164	1 183	
6.	Liczba mieszkańców korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	3 565	3 600	3 613	3 604	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (2017-2020)

	Zmiana pozytywna
	Brak zmiany
	Zmiana negatywna

Ponadto wiele podmiotów gospodarczych nie podłączonych do systemu kanalizacji sanitarnej korzysta z własnych zbiorników bezodpływowych, których liczba w 2017 roku w gminie Perzów wynosiła 266 szt. W 2020 r. liczba zbiorników bezodpływowych w gminie wynosiła 214 szt.³ (tabela 5).

Alternatywą dla ww. systemu są przydomowe oczyszczalnie ścieków, gdzie wykorzystywane są procesy mechanicznego i biologicznego oczyszczania ścieków odpowiadające tym zachodzącym w dużych oczyszczalniach. Z roku na rok coraz więcej mieszkańców gminy korzysta z takiego rozwiązania. W 2017 r. w gminie było 28 oczyszczalni przydomowych, a w 2020 r. 73 szt.⁴ (tabela 5).

³ Bank Danych Lokalnych GUS, 2020-2021

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2020-2021

Tabela 5. Liczba zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych w gminie Perzów w latach 2017-2020

Lp.	Parametr	Jednostka	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Zmiana wskaźnika
1.	Zbiorniki bezodpływowe	szt.	266	214	214	214	
2.	Oczyszczalnie przydomowe	szt.	28	52	61	73	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (2017-2020)

	Zmiana pozytywna
	Brak zmiany
	Zmiana negatywna

W latach 2017-2020 nastąpiło poprawienie gospodarki wodno-ściekowej. Coraz więcej osób w gminie korzysta z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz zakłada oczyszczalnie przydomowe.

Poniżej zestawiono zrealizowane przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w latach 2017-2020 na obszarze gminy Perzów.

Tabela 6. Zadania związane z gospodarką wodno-ściekową zrealizowane na terenie gminy Perzów w latach 2017-2020

Lp.	Zadanie	Dodatkowe informacje na temat zadania realizowanego w latach 2017-2020	Poniesiony koszt (zł)	Źródło finansowania
1.	Przebudowa sieci wodociągowych na terenie Gminy Perzów	Modernizacja SUW Perzów	2019 r.: 86 919,07	bd
		Modernizacja SUW Trębaczów	2019 r.: 84 983,44	bd
		Modernizacja SUW Słupia pod Bralinem	2019 r.: 22 385,76	bd
		Projekt modernizacji SUW Perzów	2019 r.: 49 298,40	bd
		Budowa studni SUW Trębaczów	2019 r.: 155 103,60	bd
		Projekt kompleksowej modernizacji SUW Perzów	2019 r.: -50 430,00	bd
2.	Budowa kanalizacji we wsi Turkowy w Gminie Perzów	Realizowano 2016r.-2017r. Wykonano 6,5 km sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i ciśnieniowej	2017 r.: 1 226 925,25zł	WFOŚiGW
3.	Budowa kanalizacji w m. Perzów	Budowa kanalizacji długości 0,5 km w m. Perzów (Październia) Remont infrastruktury oczyszczalni ścieków	2017 r.: 181 555,38 2019 r.: 49 983,49	bd
4.	Budowa kanalizacji w m.Trębaczów i Słupia pod Bralinem	Wykonanie koncepcji kanalizacji	2018 r.: 36 963,08	bd
		Wykonanie dokumentacji projektowej	2019 r.: 51 963,08	bd
		Budowa kanalizacji w Słupi pod Bralinem	2020 r.: 83 148	bd
		Budowa kanalizacji w Trębaczowie	2020 r.: 75 808	bd

Źródło: Dane z UG Perzów

4.3 Działania w zakresie gospodarki odpadami

Prawidłowo realizowana gospodarka odpadami polega przede wszystkim na zapobieganiu powstawania odpadów oraz na poddawaniu ich odzyskowi lub unieszkodliwianiu (w przypadku gdy odzysk jest niemożliwy z przyczyn ekonomicznych lub technologicznych).

Zadanie związane z gospodarką odpadami na terenie gminy Perzów w latach 2017-2020 związane były z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

W gminie Perzów sukcesywnie usuwane są wyroby zawierające azbest. Wg Bazy Azbestowej na terenie gminy do tej pory zinwentaryzowano 1247,336 Mg wyrobów zawierających azbest. Do tej pory unieszkodliwiono 279,485 Mg. Do unieszkodliwienia pozostało 967,851 Mg, co stanowi 77,6% wszystkich zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest⁵.

Poniżej zestawiono zrealizowane przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami w latach 2017-2020 na obszarze gminy.

---

⁵ <https://bazaazbestowa.gov.pl/pl> [stan na 22.09.2022 r.]

Tabela 7 .Zadania związane z gospodarką odpadami zrealizowane na terenie gminy Perzów w latach 2017-2020

Lp.	Zadanie	Dodatkowe informacje na temat zadania realizowanego w latach 2017-2020	Poniesiony koszt (zł)	Źródło finansowania
1.	Realizacja programu usuwania azbestu z terenu Powiatu Kępińskiego	Realizacja programu usuwania azbestu: 2017 r.: 105 Mg 2018 r.: 50,479Mg 2019 r.: 90,57 Mg 2020 r.: 71,684 Mg	2017 r.: 34 180,65 2018 r.: 15 793,58 2019 r.: 30 191,30 2020 r.: 31 833,51	Budżet Gminy; Starostwo Powiatowe; WFOŚiGW

5. Podsumowanie i wnioski

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Perzów jest narzędziem służącym do prowadzenia polityki ekologicznej na poziomie gminy. Dokument stanowi przeniesienie istotnych zagadnień określonych w polityce ekologicznej państwa oraz w wojewódzkim programie ochrony środowiska na poziom gminy, z jednoczesnym uwzględnieniem lokalnej specyfiki i uwarunkowań. Podstawowym założeniem programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach jest dążenie do poprawy stanu środowiska naturalnego oraz efektywnego zarządzania środowiskiem.

Niniejszy raport przedstawia analizę stanu środowiska na terenie Gminy Perzów oraz stopień realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2017-2020

Przedsięwzięcia realizowane w latach 2017-2020 w dużej mierze przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych w gminie. Na podstawie przeprowadzonej analizy realizacji celów przyjętych w Programie Ochrony Środowiska można stwierdzić, że większość zadań została zrealizowana planowo.

Zmiany stanu środowiska widoczne są dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z realizacji celów i zadań, określonych w Programie Ochrony Środowiska nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji Programu. Zaawansowanie realizacji celów i zadań ekologicznych jest zróżnicowane. Przyczyną tego są przede wszystkim niedostateczne środki finansowe, a także np. zbyt długie i skomplikowane procedury przetargowe.

Realizowane zadania przyczyniły się do korzystnych z punktu widzenia ochrony środowiska zmian. Wybrane z niektórych pozytywnych zmian to:

- zwiększyła się długość sieci wodociągowej i liczba przyłączy wodociągowych,
- zwiększyła się długość sieci kanalizacyjnej i liczba przyłączy kanalizacyjnych,
- zwiększyła się liczba przydomowych oczyszczalni ścieków,
- zmniejszyła się liczba zbiorników bezodpływowych.